

Libelle

Libelle

Date: **19-06-2025**

Page: **78-85**

Periodicity: **Weekly**

Journalist: **Johan Lambrechts**

Circulation: **200104**

Audience: **866813**

Size: **4 385 cm²**

REIZEN

4x
FIETSEN
IN ONGEREPT
THÜRINGEN

HET GROENE
HART VAN
Duitsland

78 Libelle

De Ilm in Buchfahrt.

Thüringen is een paradijs voor wie van cultureel erfgoed, charmante stadjes en mooie natuur houdt. Redacteur Johan maakte vier verrassende fietstochten door deze regio in Oost-Duitsland.

Meer over Thüringen

Thüringen ligt in Oost-Duitsland en is een bijzonder gevarieerde toeristische bestemming. Dat komt door de schitterende mix van cultureel erfgoed, uitgestrekte bossen, overvloedige natuur en karakteristieke cultuursteden zoals Weimar en Erfurt. Bovendien ziet het landschap er totaal anders uit dan in het westen van het land. Net zoals in andere regio's in Oost-Duitsland vind je hier geen of nauwelijks fabrieken, geen kerncentrales en geen drukke autowegen. Alsof het landschap sinds de Tweede Wereldoorlog hier nauwelijks is veranderd, en daar zit de communistische periode natuurlijk voor veel tussen.

TIP: Met de fiets en de trein

Er zijn heel veel mogelijkheden voor fietsers, ook qua meerdaagse langeafstandsroutes, eventueel in combinatie met de trein. Zo kun je je fiets gratis meenemen in de regionale treinen van de Deutsche Bahn in Thüringen en in de RennsteigShuttle. De laagste opstap in veel treinstellen is daarbij een grote meerwaarde.

1

Het Feininger-fietspad

Deze pittoreske fietsroute voert je langs tal van dorpjes op het platteland. Je volgt er het traject dat de uit New York afkomstige kunstenaar Lyonel Feininger aan het begin van de vorige eeuw aflegde. Hij werd beroemd met zijn avant-gardeschilderijen van kerken en dorpsgezichten in Thüringen.

Afstand: 30 kilometer

Ideaal voor: natuurliefhebbers met een goeie conditie, want er zijn hoogteverschillen tussen 250 en 500 meter. Als alternatief kun je natuurlijk ook een e-bike huren.

IN HET ZADEL!

Kunstenaar Lyonel Feininger verkende de regio voor zijn schilderijen destijds per fiets. Hij vertrok steeds vanuit Weimar, en in zijn bandenspoor fietsen we de stad uit richting zuiden. Al na vijf minuten zitten we tussen de velden. Via het godvergeten dorpje Niedergrunstedt gaat het verder naar Gelmeroda. Daar stoppen we bij het kerkje met spitse toren, mét infobord met een afbeelding van een van de honderd schilderijen waarop Lyonel het ver-eeuwigde. Als we binnenlopen, worden we verrast door de muurschilderingen en een altaar omringd door palm-bomen. In Gelmeroda zijn ze niet vergeten wat Feininger voor hun dorpje deed. 's Avonds als het donker wordt, doet een kleurrijke lichtinstallatie het kerkje er net zo uit-zien als op de schilderijen. Lyonel Feininger was gek op het platteland rond Weimar, en we begrijpen meteen waarom. Het lijkt alsof je terechtkomt in een ongerept en heuvel-achtig landschap, dat de laatste honderd jaar nauwelijks is veranderd. Door velden vol geelgekleurd raapzaad gaat het richting Vollersroda, dat we dokkerend over de kasseien binnenrijden. Geen betere picknickplek dan het idyllische Buchfart. We strijken er neer op een bankje, met uitzicht op een ruisend watervalletje en een waterrad aan de Ilm-rivier. Na de lunch volgt een avontuurlijk stukje bos, met een stijgingspercentage van maar liefst 13%. Er zijn heel wat fietsers die hier uit het zadel moeten. Maar boven wacht de beloning: een weergaloos uitzicht op het dorp. Het tweede deel van de fietsroute is het meest idyllisch, met bossen en eindeloze velden vol tarwe en bloemen. Naast de graanvelden in Mellingen zien we bordjes met de namen van mensen die hier een stukje bloemenwei hebben laten aanleggen. In een hooiland paraderen drie ooievaars, ijverig het gras scannend op zoek naar een hapje. Dan rijden we opnieuw Weimar binnen langs het Park an der Ilm. Tijd voor een huisgemaakte ijsthee met kersen op het terras van het Duitse bijenmuseum!

Fietsplan: weimarer-land.travel/en/feininger-cycle-route

Het was met dorps- en kerkgezichten zoals deze dat de Amerikaanse kunstenaar Lyonel Feininger wereldberoemd werd.

Deze watermolen aan de Ilm is een van de meest pittoreske plaatjes tijdens je fietstocht.

2

Fietsen langs de Ilm naar de wijnstreek

De Ilmtal-fietsroute verbindt het Thüringerwoud in het zuiden met de wijnregio van Thüringen in het noorden. Het volledige traject telt 125 kilometer, maar je kunt er net zoals wij ook een dagetappe van maken. We volgen eerst de route van Weimar naar Eberstedt (28 kilometer), en dan zo verder tot in Großheringen (10 kilometer).

Afstand: 38 kilometer

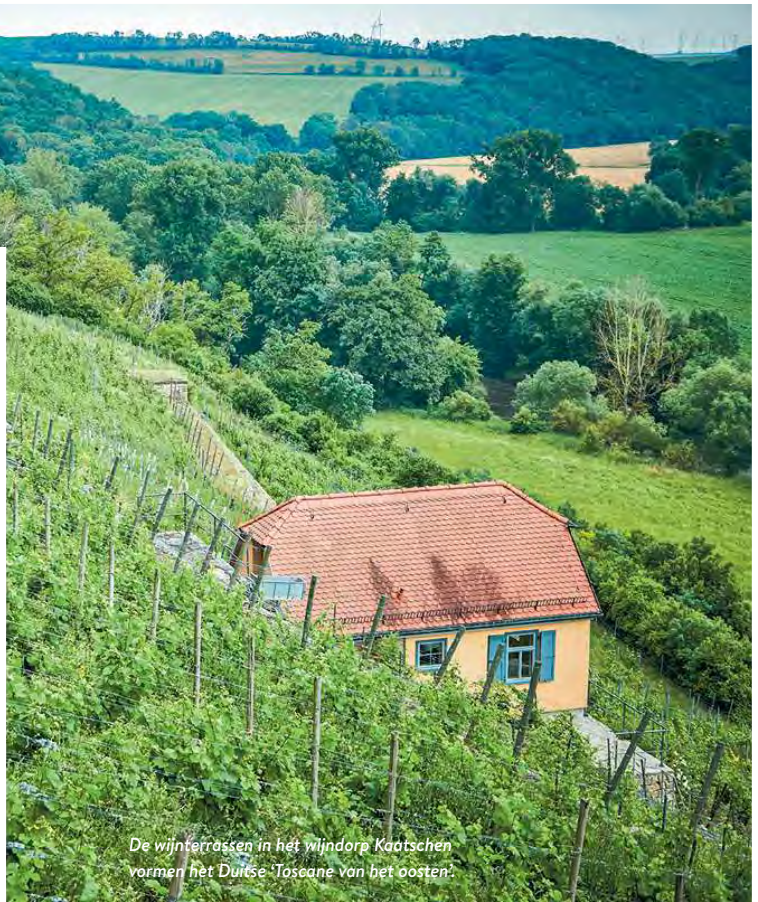
Ideaal voor: natuurfanaten en wijnliefhebbers.

IN HET ZADEL!

Als we van start gaan aan het residentieel paleis in het Ilmpark, duurt het niet lang of we botsen op een eerste hoogtepunt. Tiefert is het voormalige zomerpaleis van Hertogin Anna Amalia, en niets minder dan een pareltje. Het schilderachtige park wordt doorsneden door de Ilm en is met zijn romantische paleistuin een geliefkoosde plek voor wandelingen. We blijven het rustige fietspad naast de Ilm-rivier volgen, en bereiken zo Schloss Kromsdorf, alweer zo'n stukje erfgoed van de Duitse aristocratie. De muur van het kasteelpark huisvest 64 bustes, van prinses tot exotische koningen. Ze dateren allemaal uit de zeventiende en achttiende eeuw, en vormen een unicum in Europa. In kuuroord Bad Sulza rijden we de wijnstreek Saale-Unstrut binnen. Bijnaam: 'het Toscane van het oosten'. En ook al schijnt de zon hier wat minder hard, de muurtjes met uitzicht op de terraswijnngaarden doen inderdaad aan Italië denken. In wijndorp Kaatschen, helemaal op het einde van het fietspad, stoppen we bij Weingut Zahn. Het grootste wijndomein van de streek (13 hectare) ligt vlak naast de Ilm, en wordt gerund door Elvira en haar broer André. Hoewel hier al sinds de dertiende eeuw aan wijnbouw wordt gedaan, is het pas na de val van het communisme dat de wijnranken op de terrassen weer nieuw leven zijn ingeblazen. De samenstelling van de bodem hier is ideaal, want hij neemt overdag de warmte op en houdt ze ook 's nachts vast. Dé succesdruif van de wijnstreek is de Weissburgunder, die verrukkelijke witte wijn zoals de Kerner oplevert. Hoog tijd voor een wijntje op het terras! (Meer info: weinstube.ursprung.de)

Fietsplan: ilmtal-radweg.de/en/

Na de fietstocht kun je in Großheringen met de fiets de trein op, en sta je op 20 minuten weer in Weimar.

De wijnterrassen in het wijndorp Kaatschen vormen het Duitse 'Toscane van het oosten'.

Bootje varen op de Ilm.

Het barokke Schloss Friedenstein.

Vesting Wachsenburg.

82 libelle

De unieke Krämerbrücke in Erfurt.

De kleurrijke Bachkerk.

3

Fietsen van Gotha naar Arnstadt en Erfurt

Deze fietstour combineert een stukje van twee langeafstands-routes: de Thüringer stedenketting (225 kilometer) en ook de Bach-belevingsroute (54 kilometer). Ze voert je langs plekken die verbonden zijn met het leven van componist Johann Sebastian Bach én met ons Belgisch koningshuis. Als slot-akkoord is er het levendige Erfurt, een ware ontdekking met zijn middeleeuwse oude stad en indrukwekkende Dom.

Afstand: 35 kilometer

Ideaal voor: wie veel wil zien in één route.

IN HET ZADEL!

Weet jij waar koning Filip en onze dynastie van Saksen-Coburg en Gotha een stukje van hun roots hebben liggen? Wij weten het sinds we in Gotha het Schloss Friedenstein bezochten, een van de mooiste barokke kastelen van Duitsland. Het interieur van het hertogelijk paleis is bijzonder goed bewaard, en huisvest nu verschillende musea. (stiftung-friedenstein.de) Het is meteen een markant begin voor het eerste deel van onze fietstocht. Let er wel op dat je daarna het juiste asfaltpad naar Günthersleben kiest. Wij volgen per ongeluk het steentjespad door het woud, maar dat blijkt veel steiler en vooral veel modderiger. Gelukkig wacht er daarna het pittoreske dorpje Wechmar, waar we even halt houden voor het 'stamhuis' van de familie Bach. Vanaf 1571 was dit de bakkerij en het woonhuis van Veit Bach, de stamvader van de Bach-familie die later zoveel beroemde muzikale nazaten zou voortbrengen. Het fietspad is glooiend, en al gauw ervaren we een plattelandsrust die je alleen in het oosten van Duitsland vindt. Als we Mühlberg binnenrijden belanden we direct op

een heerlijk relaxte picknickspot: het terras van de Ratskeller op de Marktplatz, waar we onze boterhammen mogen opeten als we een drankje bestellen. Nadien switchen we naar de Bach-belevingsroute. Dit is een Duitsland dat ik nog niet kende, met niets dan uitgestrekte velden. Temidden daarvan rijst de vesting Wachsenburg op een heuvel op uit het landschap. Uiteindelijk belanden we in Arnstadt, getooid met een resem historische façades, kerken en pleintjes. Op één zo'n pleintje staat de Bachkerk dat het orgel huisvest waarop de achttienjarige Johann Sebastian in 1703 zijn allereerste job als organist begon. Wie nog wat 'jus' in de benen heeft, fietst verder naar Erfurt, maar wij kiezen lekker relaxed voor de trein.

Fietsplan: thueringer-staedtekette.de/en/ en bach-thueringen.de/en/auf-bachs-spuren. De routes zijn aangeduid met een specifiek bordje. Zowel naar Gotha als vanuit Erfurt is er een makkelijke treinverbinding naar Weimar.

Niet te missen: verborgen pareltje Erfurt

De levendige binnenstad van het charmante Erfurt ziet er verbazend middeleeuws uit. De grootste stad van Thüringen grostiert in imposante kerken en pleinen met pastelkleurige huizen. De geschiedenis spreekt uit elke steen: op de Domplatz, een reusachtig plein van 3,5 hectare met zicht op de Dom en de Sint-Severuskerk. Ook de 125 meter lange, middeleeuwse Krämerbrücke ('handelaarsbrug') is één en al geschiedenis. Het is de langste, doorlopend met huizen bebouwde brug van heel Europa. Tegenwoordig hebben op het gelijkvloers leuke boetiekjes hun stek. Zoals Eiskrämer Goldheim, met de zälteste ijsjes van de stad. (erfurt-tourismus.de/nl)

Charme troef in Erfurt.

De imposante Domplatz in Erfurt.

Aan gezellige terrassen in Weimar geen gebrek.

Het Bauhaus-Museum.

Park an der Ilm.

Goethe en Schiller overzien de stad.

Fietstour door cultuurstad Weimar

Weimar is een revelatie. De stad aan de Ilm is relatief klein, en dat maakt ze heel geschikt om per fiets te verkennen. Ze heeft een uniek cultureel erfgoed en een indrukwekkende lijst van beroemdheden die hier een deel van hun leven doorbrachten. Daarnaast pronkt ze ook met pittoreske parken en kastelen. Elf gebouwen staan op de lijst van Unesco-Werelderfgoed. Tijdens een stadstour fiets je van het ene museum naar de andere highlight.

Afstand: tussen 15 en 20 kilometer, afhankelijk van de bezienswaardigheden die je zelf kiest

Ideaal voor: cultuur- en natuurliefhebbers.

IN HET ZADEL!

Als we op onze fiets springen, merken we het meteen. De fiets is hét favoriete vervoersmiddel van het vele jonge volk dat in de stad woont. Een reeks goeie fietspaden, niet te druk verkeer, en enkele verkeersvrije straten in het centrum liggen daar aan ten grondslag. Weimar straalt culturele grandeur uit met haar groots erfgoed. Duitslands bekendste schrijver Goethe, de Belgische architect Henry Van de Velde, componist Franz Liszt, het beroemde Bauhaus: ze lieten hier allemaal hun sporen na. Van de markt en de Theaterplatz fietsen we eerst naar het minimalistische uitziende Bauhaus-Museum in de nieuwe kunstwijk. Dat biedt op vijf verdie-

pingen een overzicht van de designstroming die hier in 1919 ontstond. Uiteindelijk veroverde ze de wereld met massaproducten gebaseerd op functioneel artisanal vakmanschap, van meubelen, textiel en keramiek tot de bekende Bauhaus-lamp. Aan de oorsprong van de beweging ligt een Vlaming. De uit Antwerpen afkomstige Jugendstil-architect Henry Van de Velde werkte in Weimar aan het begin van de twintigste eeuw. Hij ontwierp er enkele opmerkelijke art-nouveaugebouwen die je nog altijd kunt bewonderen. We zijn blij dat we onze fietsen hebben, want twee van zijn architecturale parels liggen een eindje buiten het centrum, zoals het Nietzsche-Archiv op 3 kilometer of zijn woonhuis Hoge Pappeln op 4 kilometer. Daarna trappen we terug naar de binnenstad via het Museum Neues Weimar, waar we de permanente topexpo rond Van de Velde meepikken, verfraaid met tijdloze meubelen en tafelservies dat hij als echte totaal-kunstenaar ontwierp. Even uitrusten doen we in de schitterende tuin van het woonhuis van Johann Wolfgang von Goethe op het Frauentor-plein. Het laatste stukje van onze fietstocht voert ons naar het zalige Park an der Ilm en naar Goethes sprookjesachtige Gartenhaus. In Weimar val je van de ene verbazing in de andere!

Fietsplan: via de website web.bike-map.net/plan stippel je zelf je route langs de highlights van je keuze uit.

DUITSLAND

Thüringen

Thüringen praktisch

LOGEREN

Wij logeerden in Weimar in een van de vijf appartementen in de 'Notenbank'. Bijzonder origineel, want je verblijft op de bovenste verdieping van een authentiek bankgebouw uit 1893. De houten lift uit 1926 is de oudste van Thüringen. Het paradepaardje is het dakterras, vanwaar je een 360° uitzicht hebt op de stad. Met een beetje geluk word je zoals wij 's avonds op een gratis concert getrokken, want de muziekschool repeteert op de eerste verdieping. (goethezimmer.de/ferienwohnungen.html)

ONZE EETTIPS

- Dé hipsterbakkerij van Weimar is **Brotklappe**, met heerlijk vers zuurdesembrood en kaneelkoeken. Bio-ontbijtrestaurant Gretchen serveert een ruime keuze aan ontbijtjes met zuurdesembrood en appelsap.
- **Zum Schwarzen Bären (Weimar):** traditioneel Thürings restaurant, met op het menu uitstekende wildgerechten en schnitzels. (schwarzer-baer.de/aelttestes-gasthaus-weimars-anno-1540.html)
- **36 Phó C6 (Weimar):** Vietnamees restaurant met Aziatische gerechten zoals lenterolletjes, noedels en Vietnamese hamburgers. (pho-co-weimar.de)
- **Zum Goldenen Rade (Erfurt):** authentiek eten uit Thüringen (runderrollade, knoedels en schnitzel), maar ook huisgerookte zalm en pasta. (rade-erfurt.de)

TOERISTISCHE INFO

Weimar Card

Wil je in Weimar het culturele erfgoed bezoeken, dan is de Weimar Card interessant. Die geeft toegang tot meer dan 27 bezienswaardigheden in de stad, en 15 in de regio. Bovendien kun je deelnemen aan een gratis stadswandeling van de toeristische dienst, en kun je gratis alle openbaar vervoer gebruiken. De 48-uur versie kost € 32,50. weimar.de en visit-thuringia.com